

Eiropas Padomes līgumu sērija, Nr. 210

Eiropas Padomes Konvencija par vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē novēršanu un apkarošanu

Stambula, 2011. gada 11. maijs

Preambula

Eiropas Padomes dalībvalstis un pārējās valstis, kuras parakstījušas šo konvenciju,

atsaucoties uz Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvenciju (ELS Nr. 5, 1950) un tās protokoliem, Eiropas Sociālo hartu (ELS Nr. 35, 1961, pārskatīta 1996. gadā, ELS Nr. 163), Eiropas Padomes Konvenciju par cīņu pret cilvēku tirdzniecību (EPLS Nr. 197, 2005) un Eiropas Padomes Konvenciju par bērnu aizsardzību pret seksuālu izmantošanu un seksuālu vardarbību (EPLS Nr. 201, 2007);

atsaucoties uz šādiem Ministru komitejas ieteikumiem Eiropas Padomes dalībvalstīm: Ieteikumu Rec(2002)5 par sieviešu aizsardzību pret vardarbību, Ieteikumu CM/Rec(2007)17 par dzimumu līdztiesības standartiem un mehānismiem, Ieteikumu CM/Rec(2010)10 par sieviešu un vīriešu lomu konfliktu novēršanā un atrisināšanā un miera veidošanā un citiem attiecīgiem ieteikumiem;

ņemot vērā to, ka pieaug Eiropas Cilvēktiesību tiesas prakse, tā nosaka svarīgas vadlīnijas lietās, kas attiecas uz vardarbību pret sievietēm;

ņemot vērā Starptautisko Paktu par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām (1966), Starptautisko Paktu par ekonomiskajām, sociālajām un kultūras tiesībām (1966), Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvenciju par jebkādas sieviešu diskriminācijas izskaušanu („CEDAW”, 1979) un tās fakultatīvo protokolu (1999), kā arī CEDAW komitejas Vispārējo ieteikumu Nr. 19 par vardarbību pret sievietēm, Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvenciju par bērnu tiesībām (1989) un tās fakultatīvos protokolus (2000), un Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvenciju par personu ar invaliditāti tiesībām (2006);

ņemot vērā Starptautiskās Krimināltiesas Romas statūtus (2002);

atgādinot par starptautiskajiem humanitāro tiesību pamatprincipiem un it īpaši IV Ženēvas Konvenciju par civilpersonu aizsardzību karadarbības laikā (1949) un tās I un II papildprotokolu (1977);

nosodot jebkādu vardarbību pret sievietēm un vardarbību ģimenē;

atzīstot to, ka galvenais veids, kā novērst vardarbību pret sievietēm, ir sieviešu un vīriešu līdztiesības *de jure* un *de facto* īstenošana;

atzīstot to, ka vardarbība pret sievietēm liecina par vēsturiski izveidojušos sieviešu un vīriešu varas nevienlīdzīgu sadalījumu, kura dēļ vīrieši dominē pār sievietēm un diskriminē sievietes un ir apgrūtināta sieviešu pilnīga attīstība;

atzīstot to, ka vardarbība pret sievietēm, kas ir ar dzimumu saistīta vardarbība, ir strukturāla, un to, ka vardarbība pret sievietēm ir viens no izšķirošajiem sociālajiem mehānismiem, ar kura palīdzību sievietes tiek nostādītas pakārtotā stāvoklī, salīdzinot ar vīriešiem;

ar dziļām bažām atzīstot to, ka sievietes un meitenes bieži tiek pakļautas tādiem nopietniem vardarbības veidiem kā vardarbība ģimenē, seksuāla rakstura aizskārums, izvarošana, piespiedu laulības, noziegumi, kas izdarīti, aizstāvēti tā saukto „godu”, un dzimumorgānu kroplošana, un šāda vardarbība ir sieviešu un meiteņu cilvēktiesību būtisks pārkāpums un galvenais šķērslis sieviešu un vīriešu līdztiesībai;

atzīstot to, ka bruņotu konfliktu laikā joprojām notiek tādi cilvēktiesību pārkāpumi, kas skar civiliedzīvotājus, īpaši sievietes, proti, plaši izplatīta vai sistemātiska izvarošana un seksuālā vardarbība, un to, ka gan konfliktu laikā, gan pēc tiem ir iespējama plaša apjoma vardarbība, kas saistīta ar dzimumu;

atzīstot to, ka sievietes un meitenes, salīdzinot ar vīriešiem, ir pakļautas lielākam ar dzimumu saistītas vardarbības riskam;

atzīstot to, ka vardarbība ģimenē nesamērīgi skar sievietes un ka arī vīrieši var kļūt par upuriem vardarbībai ģimenē;

atzīstot to, ka bērni ir vardarbības ģimenē upuri, tostarp arī kā liecinieki vardarbībai ģimenē;

tiecoties izveidot tādu Eiropu, kurā nebūtu vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē,

ir vienojušās par turpmāko.

I nodaļa. Mērķi, definīcijas, līdztiesība un diskriminācijas aizliegums, vispārējie pienākumi

1. pants. Konvencijas mērķi

1. Šīs konvencijas mērķi ir šādi:

a) aizsargāt sievietes no jebkādas vardarbības un novērst vardarbību pret sievietēm un vardarbību ģimenē, sodīt par to un to izskaust;

b) sekmēt jebkādas vardarbības pret sievietēm izskaušanu un veicināt sieviešu un vīriešu faktisku līdztiesību, tostarp nodrošinot sieviešu tiesību un iespēju paplašināšanu;

c) izstrādāt visaptverošu sistēmu, politiku un pasākumus, lai aizsargātu visus upurus, kas cietuši no vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē, un palīdzētu šādas vardarbības upuriem;

d) veicināt starptautisku sadarbību, lai izskaustu vardarbību pret sievietēm un vardarbību ģimenē;

e) nodrošināt atbalstu un palīdzību organizācijām un tiesībsardzības institūcijām, lai tās varētu efektīvi sadarboties, izmantojot vienotu pieeju vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē izskaušanā.

2. Lai nodrošinātu to, ka šīs Konvencijas dalībvalstis efektīvi īsteno Konvencijas noteikumus, šī Konvencija paredz īpašu uzraudzības mehānismu.

2. pants. Konvencijas darbības joma

1. Šī Konvencija attiecas uz jebkādu vardarbību pret sievietēm, tostarp vardarbību ģimenē, kas nesamērīgi skar sievietes.

2. Konvencijas dalībvalstis tiek mudinātas piemērot šo Konvenciju visiem upuriem, kas cietuši no vardarbības ģimenē. Konvencijas dalībvalstis, īstenojot šīs Konvencijas noteikumus, īpašu uzmanību pievērš sievietēm, kuras kļuvušas par upuriem vardarbībai, kas saistīta ar dzimumu.

3. Šo konvenciju piemēro gan miera, gan bruņotu konfliktu laikā.

3. pants. Definīcijas

Šajā konvencijā:

a) ar terminu „vardarbība pret sievietēm” tiek saprasts cilvēktiesību pārkāpums un sieviešu diskriminācija, un ar to apzīmē visus ar dzimumu saistītus vardarbības aktus, kas sievietēm rada vai var radīt fizisku, seksuālu, psiholoģisku vai ekonomisku kaitējumu vai ciešanas, kā arī šādu vardarbības aktu draudus, piespiešanu vai patvaļīgu brīvības atņemšanu neatkarīgi no tā, vai šāda vardarbība notiek sabiedriskajā vai privātajā dzīvē;

b) ar terminu „vardarbība ģimenē” apzīmē visus fiziskas, seksuālas, psiholoģiskas vai ekonomiskas vardarbības aktus, kas notiek ģimenē vai mājsaimniecībā, vai starp bijušajiem vai esošajiem laulātajiem vai partneriem neatkarīgi no tā, vai vardarbības izdarītājs dzīvo vai ir dzīvojis vienā dzīvesvietā ar vardarbības upuri;

c) ar terminu „sociālais dzimums” tiek saprastas sociālās lomas, uzvedība, nodarbošanās un īpašības, ko konkrēta sabiedrība uzskata par atbilstošām sievietēm un vīriešiem;

d) „ar dzimumu saistīta vardarbība pret sievietēm” ir vardarbība, kas vērsta pret sievieti tāpēc, ka viņa ir sieviete, vai vardarbība, kura nesamērīgi skar sievietes;

e) ar terminu „vardarbības upuris” apzīmē fizisku personu, kas pakļauta a) un b) punktā minētajām darbībām;

f) termins “sieviete” attiecas arī uz meitenēm, kas nav sasniegušas 18 gadu vecumu.

4. pants. Pamattiesības, līdztiesība un diskriminācijas aizliegums

1. Konvencijas dalībvalstis pieņem normatīvos aktus un veic citus pasākumus, kas vajadzīgi, lai veicinātu un aizsargātu ikviena, īpaši sieviešu, tiesības uz dzīvi bez vardarbības gan sabiedriskajā, gan privātajā dzīvē.

2. Konvencijas dalībvalstis nosoda jebkādu sieviešu diskrimināciju un nekavējoties pieņem normatīvos aktus un veic citus pasākumus, kas vajadzīgi, lai to novērstu, jo īpaši:

- iekļaujot savas valsts konstitūcijā vai citā atbilstošā tiesību aktā sieviešu un vīriešu līdztiesības principu un nodrošinot šā principa faktisku īstenošanu;
- aizliedzot sieviešu diskrimināciju, tostarp, ja tas vajadzīgs, izmantojot sodus;
- atceļot tiesību aktus un vispārpieņemto praksi, kas diskriminē sievietes.

3. Konvencijas dalībvalstis garantē to, ka, īstenojot šīs Konvencijas noteikumus, it īpaši veicot vardarbības upuru tiesību aizsardzības pasākumus, nenotiek nekāda diskriminācija neatkarīgi no tā, vai šādas diskriminācijas pamatā ir dzimums, sociālais dzimums, rase, ādas krāsa, valoda, reliģiskā pārliecība, politiskie vai citi uzskati, nacionālā piederība, sociālā izcelsme, piederība mazākumtautībai, īpašums, izcelšanās, dzimumorientācija, dzimuma identitāte, vecums, veselības stāvoklis, invaliditāte, ģimenes stāvoklis, migranta vai bēgļa statuss vai cits statuss.

4. Saskaņā ar šīs Konvencijas noteikumiem par diskrimināciju netiek uzskatīti īpašie pasākumi, kas vajadzīgi, lai novērstu ar dzimumu saistītu vardarbību un aizsargātu sievietes no šādas vardarbības.

5. pants. Valsts pienākumi un pienācīga rūpība

1. Konvencijas dalībvalstis atturas iesaistīties jebkādos pret sievietēm vērstas vardarbības aktos un nodrošina to, ka valsts iestādes, amatpersonas, pārstāvji, institūcijas un citas atbildīgās personas, kas darbojas valsts vārdā, ievēro šo pienākumu.

2. Konvencijas dalībvalstis pieņem normatīvos aktus un veic citus pasākumus, kas vajadzīgi, lai ar pienācīgu rūpību novērstu un izmeklētu vardarbības aktus, kuri ir šīs Konvencijas darbības jomā un kuru izdarītāji nav valsts varas pārstāvji, un sodītu tos par šiem vardarbības aktiem, un atlīdzinātu upuriem nodarīto kaitējumu.

6. pants. Dzimumu līdztiesības principam atbilstoša politika

Konvencijas dalībvalstis apņemas ievērot dzimumu līdztiesības aspektu, īstenojot šīs Konvencijas noteikumus un novērtējot to ietekmi, un veicināt un efektīvi īstenot sieviešu un vīriešu līdztiesības politiku un sieviešu tiesību un iespēju paplašināšanas politiku.

II nodaļa. Saskaņota politika un datu vākšana

7. pants. Vispusīga un saskaņota politika

1. Konvencijas dalībvalstis pieņem normatīvos aktus un veic citus pasākumus, kas vajadzīgi, lai pieņemtu un īstenotu efektīvu, vispusīgu un saskaņotu valsts politiku, kura ietver visus attiecīgos pasākumus, lai novērstu un apkarotu jebkādu vardarbību, uz ko attiecas šī Konvencija, un vispusīgi reaģētu uz vardarbību pret sievietēm.

2. Konvencijas dalībvalstis nodrošina to, lai 1. daļā minētā politika paredzētu, ka pats galvenais visos šajos pasākumos ir vardarbības upuru tiesības, un lai tā tiktu īstenota, efektīvi sadarbojoties visām attiecīgajām institūcijām, iestādēm un organizācijām.

3. Pasākumos, kas tiek veikti saskaņā ar šo pantu, atbilstošos gadījumos iesaistās visi attiecīgie dalībnieki, piemēram, valsts iestādes, valstu, reģionu un vietējie parlamenti un iestādes, valstu cilvēktiesību institūcijas un pilsoniskās sabiedrības organizācijas.

8. pants. Finanšu resursi

Konvencijas dalībvalstis piešķir atbilstošus finanšu resursus un cilvēkresursus, lai pienācīgi īstenotu – tostarp nevalstisko organizāciju un pilsoniskās sabiedrības izstrādāto – saskaņoto politiku, pasākumus un programmas, kas paredzēti, lai novērstu un apkarotu jebkādu vardarbību, uz kuru attiecas šī Konvencija.

9. pants. Nevalstiskās organizācijas un pilsoniskā sabiedrība

Konvencijas dalībvalstis visos līmeņos atzīst, veicina un atbalsta to attiecīgo nevalstisko organizāciju un pilsoniskās sabiedrības darbību, kura aktīvi apkaro vardarbību pret sievietēm, un izveido efektīvu sadarbību ar šīm organizācijām.

10. pants. Koordinējošā iestāde

1. Konvencijas dalībvalstis norāda vai izveido vienu vai vairākas oficiālas iestādes, kas atbild par tās politikas un pasākumu saskaņošanu, īstenošanu, uzraudzību un novērtēšanu, kuri paredzēti, lai novērstu un apkarotu jebkādu vardarbību, uz ko attiecas šī Konvencija. Šīs iestādes koordinē 11. pantā minēto datu vākšanu, analizē un izplata iegūtos rezultātus.

2. Konvencijas dalībvalstis nodrošina to, lai iestādes, kuras norādītas vai izveidotas saskaņā ar šo pantu, saņemtu vispārēju informāciju par pasākumiem, kas veikti atbilstoši VIII nodaļai.

3. Konvencijas dalībvalstis nodrošina to, lai iestādes, kuras norādītas vai izveidotas saskaņā ar šo pantu, varētu tieši sazināties un nostiprināt saikni ar citu Konvencijas dalībvalstu attiecīgajām iestādēm.

11. pants. Datu vākšana un izpēte

1. Lai īstenotu šo Konvenciju, tās dalībvalstis apņemas:

a) regulāri un selektīvi ievākt grupētus statistikas datus par gadījumiem, kad notikusi jebkāda vardarbība, uz ko attiecas šī Konvencija;

b) atbalstīt tādas vardarbības izpēti, uz ko attiecas šī Konvencija, un šī izpēte tiek veikta, lai noskaidrotu minētās vardarbības galvenos cēloņus un sekas, biežumu, notiesāšanas gadījumu skaitu, kā arī to pasākumu efektivitāti, kuri veikti, lai īstenotu šo Konvenciju.

2. Puses aktīvi cenšas veikt regulāras sabiedrības aptaujas, lai novērtētu jebkādas tādas vardarbības izplatību un tendences, uz ko attiecas šī Konvencija.

3. Lai veicinātu starptautisku sadarbību un sekmētu starptautisko salīdzinošo novērtēšanu, Konvencijas dalībvalstis nodrošina šīs Konvencijas 66. pantā minēto ekspertu grupu ar informāciju, kas iegūta atbilstoši šim pantam.

4. Konvencijas dalībvalstis nodrošina to, lai saskaņā ar šo pantu iegūtā informācija būtu pieejama sabiedrībai.

III nodaļa. Novēršana

12. pants. Vispārējie pienākumi

1. Konvencijas dalībvalstis veic visus vajadzīgos pasākumus, lai veicinātu izmaiņas sociālās vides un kultūras noteiktajos sieviešu un vīriešu uzvedības modeļos nolūkā izskaust aizspriedumus, paražas, tradīcijas un jebkādu citu praksi, kuras pamatā ir ideja par sieviešu nepilnvērtību vai par sieviešu un vīriešu lomām, kas padarītas par stereotipiem.

2. Konvencijas dalībvalstis pieņem normatīvos aktus un veic citus pasākumus, kas vajadzīgi, lai novērstu jebkādu vardarbību, uz kuru attiecas šī Konvencija un kuru izdarījusi fiziska vai juridiska persona.

3. Atbilstoši šai nodaļai pieņemtajos normatīvajos aktos un veiktajos pasākumos tiek ņemtas vērā un risinātas to personu īpašās vajadzības, kas konkrētu apstākļu dēļ kļuvušas viegli ievainojamas, un pašas svarīgākās šajos normatīvajos aktos un pasākumos ir visu vardarbības upuru cilvēktiesības.

4. Konvencijas dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai mudinātu visus sabiedrības locekļus, īpaši vīriešus un zēnus, aktīvi sniegt savu ieguldījumu, lai novērstu jebkādu vardarbību, uz ko attiecas šī Konvencija.

5. Konvencijas dalībvalstis nodrošina to, ka kultūra, paražas, reliģija, tradīcijas vai tā sauktais „gods” netiek uzskatīti par attaisnojumu nekādiem vardarbības aktiem, uz kuriem attiecas šī Konvencija.

6. Konvencijas dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai atbalstītu programmas un pasākumus sieviešu tiesību un iespēju paplašināšanai.

13. pants. Izpratnes veidošana

1. Konvencijas dalībvalstis visos līmeņos regulāri veicina vai vada izpratnes veidošanas kampaņas vai programmas, tostarp sadarbībā ar valsts cilvēktiesību institūcijām un iestādēm, kas veicina līdztiesību, pilsonisko sabiedrību un nevalstiskajām organizācijām, attiecīgos gadījumos īpaši ar sieviešu organizācijām, lai vairotu sabiedrības informētību un izpratni par dažādajām izpausmēm, kuras piemīt jebkādei vardarbībai, uz ko attiecas šī konvencija, par tās sekām attiecībā uz bērniem un nepieciešamību novērst šādu vardarbību.

2. Konvencijas dalībvalstis nodrošina to, lai sabiedrība tiktu plaši informēta par pasākumiem, kas pieejami tādu vardarbības aktu novēršanai, uz kuriem attiecas šī Konvencija.

14. pants. Izglītība

1. Konvencijas dalībvalstis attiecīgos gadījumus veic vajadzīgos pasākumus, lai visu izglītības līmeņu mācību programmās iekļautu mācību vielu par tādiem jautājumiem kā sieviešu un vīriešu līdztiesība, tādas dzimumu sociālās lomas, kas nav padarītas par stereotipiem, savstarpējā cieņa, nevardarbīga konfliktu atrisināšana savstarpējās attiecībās, ar dzimumu saistīta vardarbība pret sievietēm un tiesības uz personas integritāti, un lai šī mācību viela būtu pielāgota audzēkņu spēju attīstības līmenim.
2. Konvencijas dalībvalstis veic nepieciešamos pasākumus, lai 1. daļā minēto principu ieviešanu veicinātu ikdienējās izglītības ieguves vietās, kā arī sporta, kultūras un atpūtas vietās un plašsaziņas līdzekļos.

15. pants. Attiecīgo profesiju pārstāvju apmācība

1. Konvencijas dalībvalstis nodrošina vai pastiprina apmācību, kas paredzēta attiecīgo profesiju pārstāvjiem, kuri strādā ar tādas vardarbības upuriem vai vardarbības izdarītājiem, uz kuru attiecas šī Konvencija, par šādas vardarbības novēršanu un atklāšanu, sieviešu un vīriešu līdztiesību, vardarbības upuru vajadzībām un tiesībām un to, kā novērst sekundāru viktimizāciju.
2. Lai varētu vispusīgi un atbilstoši vadīt vērtēšanas procedūras tādas vardarbības gadījumos, uz kuru attiecas šī Konvencija, Konvencijas dalībvalstis sekmē to, lai 1. daļā minētajā apmācībā tiktu iekļauta apmācība par saskaņotu daudzu institūciju sadarbību.

16. pants. Preventīvā iesaistīšanās un rehabilitācijas programmas

1. Konvencijas dalībvalstis pieņem normatīvos aktus vai veic citus pasākumus, kas vajadzīgi, lai izveidotu vai atbalstītu programmas, kuras vērstas uz vardarbības ģimenē izdarītāju izglītošanu par nevardarbīgu uzvedību personu savstarpējās attiecībās, lai novērstu turpmāko vardarbību un mainītu vardarbīgu uzvedību.
2. Konvencijas dalībvalstis pieņem normatīvos aktus vai veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai izveidotu vai atbalstītu tādas rehabilitācijas programmas, kuru mērķis ir atturēt vardarbības izdarītājus, jo īpaši dzimumnoziedzumu izdarītājus, no vardarbības atkārtotas izdarīšanas.
3. Pieņemot normatīvos aktus vai veicot citus pasākumus, kas minēti 1. un 2. daļā, Konvencijas dalībvalstis nodrošina to, lai vardarbības upuriem pirmām kārtām tiktu garantēta drošība, atbalsts un cilvēktiesības un lai attiecīgos gadījumos šīs programmas tiktu izveidotas un īstenotas ciešā kopsakarībā ar specializētiem atbalsta pakalpojumiem vardarbības upuriem.

17. pants. Privātā sektora un plašsaziņas līdzekļu līdzdalība

1. Konvencijas dalībvalstis mudina privāto sektoru, informācijas un sakaru tehnoloģiju sektoru un plašsaziņas līdzekļus, pienācīgi ņemot vērā vārda brīvību un to neatkarību, piedalīties politikas izstrādē un īstenošanā un sagatavot vadlīnijas un pašregulatīvas normas, lai novērstu vardarbību pret sievietēm un palielinātu viņu cieņas respektēšanu.
2. Konvencijas dalībvalstis sadarbībā ar privātā sektora dalībniekiem attīsta un veicina bērnu, vecāku un pedagogu prasmi rīkoties informācijas un saziņas vidē, kurā ir pieejami seksuāla un vardarbīga satura materiāli, kuri ir pazemojoši un kuri var būt kaitīgi.

IV nodaļa. Aizsardzība un atbalsts

18. pants. Vispārējie pienākumi

1. Konvencijas dalībvalstis pieņem normatīvos aktus vai veic citus pasākumus, kas vajadzīgi, lai aizsargātu visus vardarbības upurus no jebkādiem turpmākiem vardarbības aktiem.

2. Konvencijas dalībvalstis saskaņā ar valsts tiesību aktiem pieņem normatīvos aktus vai veic citus pasākumus, kas vajadzīgi, lai garantētu to, ka ir atbilstoši mehānismi, lai nodrošinātu efektīvu sadarbību starp visām attiecīgajām valsts institūcijām, tostarp tiesu varas iestādēm, prokuroriem, tiesībaizsardzības institūcijām, vietējām un reģionālām pašvaldībām, kā arī nevalstiskām organizācijām un citām attiecīgām organizācijām un subjektiem, aizsargājot un atbalstot vardarbības upurus un lieciniekus no jebkādas vardarbības, uz kuru attiecas šī Konvencija, tostarp nosūtot tos pie vispārējo un specializēto atbalsta pakalpojumu sniedzējiem, kas minēti šīs Konvencijas 20. un 22. pantā.

3. Konvencijas dalībvalstis garantē to, ka normatīvajiem aktiem un veiktajiem pasākumiem, kas pieņemti saskaņā ar šo nodaļu:

- pamatā ir dzimumu līdztiesības principam atbilstoša izpratne par to, kas ir vardarbība pret sievietēm un vardarbība ģimenē, un ir vērsti uz vardarbības upuru cilvēktiesībām un drošību;
- pamatā ir saskaņota pieeja, atbilstoši kurai tiek ņemtas vērā attiecības starp vardarbības upuriem, vardarbības izdarītājiem, bērniem un to plašāku sociālo vidi;
- radīti, lai izvairītos no sekundāras viktimizācijas;
- ir vērsti uz to sieviešu tiesību un iespēju paplašināšanu un ekonomisko patstāvību, kuras kļuvušas par vardarbības upuriem;
- attiecīgos gadījumos ļauj vairākiem aizsardzības un atbalsta pakalpojumu sniedzējiem atrasties vienās un tajās pašās telpās;
- ņem vērā viegli ievainojamo personu, tostarp no vardarbības cietušo bērnu, īpašās vajadzības, un ir tām pieejami.

4. Minētie pakalpojumi tiek sniegti neatkarīgi no tā, vai vardarbības upuri ir gatavi apsūdzības izvirzīšanai vai liecību sniegšanai pret vardarbības izdarītāju.

5. Konvencijas dalībvalstis atbilstoši savām saistībām saskaņā ar starptautiskajām tiesībām veic attiecīgos pasākumus, lai nodrošinātu konsulāro aizsardzību un jebkādu citu aizsardzību saviem pilsoņiem un citiem vardarbības upuriem, kam ir tiesības uz šādu aizsardzību.

19. pants. Informācija

Konvencijas dalībvalstis pieņem normatīvos aktus vai veic citus pasākumus, kas vajadzīgi, lai garantētu to, ka vardarbības upuri laikus saņem atbilstošu informāciju par pieejamajiem atbalsta pakalpojumiem un tiesiskajiem pasākumiem viņiem saprotamā valodā.

20. pants. Vispārējie atbalsta pakalpojumi

1. Konvencijas dalībvalstis pieņem normatīvos aktus vai veic citus pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu vardarbības upuriem piekļuvi pakalpojumiem, kuri sekmē viņu atgūšanos no vardarbības. Šo pasākumu vidū atkarībā no vajadzības ir juridiskas un psiholoģiskas konsultācijas, finansiālā palīdzība, kā arī pajumtes, izglītības, apmācības un palīdzības darba meklējumos sniegšana.

2. Konvencijas dalībvalstis pieņem normatīvos aktus vai veic citus pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu to, ka vardarbības upuriem ir pieejami veselības aprūpes un sociālie pakalpojumi, un to, ka ir atbilstoši resursi šo pakalpojumu sniegšanai un attiecīgo profesiju pārstāvji ir apmācīti sniegt palīdzību vardarbības upuriem un nosūtīt viņus pie tiem atbilstošu pakalpojumu sniedzējiem.

21. pants. Palīdzība individuālo/kolektīvo sūdzību iesniegšanā

Konvencijas dalībvalstis nodrošina to, lai vardarbības upuriem būtu informācija par spēkā esošajiem reģionālajiem un starptautiskajiem individuālo/kolektīvo sūdzību mehānismiem un nodrošināta piekļuve tiem. Konvencijas dalībvalstis veicina korektas un kompetentas palīdzības nodrošināšanu vardarbības upuriem šādu sūdzību iesniegšanā.

22. pants. Specializētie atbalsta pakalpojumi

1. Konvencijas dalībvalstis pieņem normatīvos aktus vai veic citus pasākumus, kas vajadzīgi, lai atbilstoši iedzīvotāju teritoriālajam sadalījumam nodrošinātu vai organizētu tūlītējus, īstermiņa un ilgtermiņa specializētos atbalsta pakalpojumus visiem upuriem, kas cietuši kādā no vardarbības aktiem, uz kuriem attiecas šī Konvencija.

2. Konvencijas dalībvalstis visām sievietēm, kas cietušas no vardarbības, un viņu bērniem nodrošina vai organizē specializētus sievietēm paredzētus atbalsta pakalpojumus.

23. pants. Patversmes

Konvencijas dalībvalstis pieņem normatīvos aktus vai veic citus pasākumus, kas vajadzīgi pietiekama skaita atbilstošu un viegli pieejamu patversmju izveidošanai, lai nodrošinātu upuriem drošu patvērumu un proaktīvi sadarbotos ar upuriem, jo īpaši sievietēm un viņu bērniem.

24. pants. Palīdzības tālruņu līnijas

Konvencijas dalībvalstis pieņem normatīvos aktus vai veic citus pasākumus, kas vajadzīgi, lai izveidotu valsts mēroga diennakts (24/7) bezmaksas palīdzības tālruņu līnijas, kuras paredzētas, lai konfidenciali vai pienācīgi ievērojot zvanītāju anonimitāti, sniegtu viņiem konsultācijas saistībā ar jebkādu vardarbību, uz kuru attiecas šī Konvencija.

25. pants. Atbalsts seksuālās vardarbības upuriem

Konvencijas dalībvalstis pieņem normatīvos aktus vai veic citus pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu to, ka tiek izveidots pietiekams skaits atbilstošu, viegli pieejamu palīdzības centru izvarošanas un seksuālās vardarbības upuriem, kuros šiem seksuālās vardarbības upuriem ir pieejama medicīniskā apskate un tiesu ekspertīze un tiek sniegts atbalsts saistībā ar gūto traumu un konsultācijas.

26. pants. Aizsardzība un atbalsts bērniem, kas ir liecinieki

1. Konvencijas dalībvalstis pieņem normatīvos aktus vai veic citus pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu to, ka, sniedzot aizsardzību un atbalsta pakalpojumus vardarbības upuriem, pienācīgi tiktu ņemtas vērā visu to bērnu tiesības un vajadzības, kuri bijuši liecinieki jebkādai vardarbībai, uz ko attiecas šī Konvencija.

2. To pasākumu vidū, kas veicami atbilstoši šim pantam, ir vecumam atbilstošas psihosociālas konsultācijas bērniem, kas bijuši liecinieki jebkādai vardarbībai, uz kuru attiecas šī Konvencija, un, veicot šos pasākumus, pienācīgi tiek ņemtas vērā bērna labākās intereses.

27. pants. Ziņošana

Konvencijas dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai mudinātu ikvienu personu, kas bijusi par liecinieku tādu vardarbības aktu izdarīšanai, uz kuru attiecas šī Konvencija, vai kam ir pamatots iemesls uzskatīt, ka šāds akts var tikt izdarīts vai ka var tikt izdarīti atkārtoti vardarbības akti, ziņot par to kompetentām organizācijām vai iestādēm.

28. pants. Attiecīgo profesiju pārstāvju ziņojumi

Konvencijas dalībvalstis veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu to, ka konfidencialitātes noteikumi, kas konkrētiem attiecīgo profesiju pārstāvjiem jāievēro saskaņā ar valsts tiesību aktiem, atbilstošos apstākļos neliedz viņiem ziņot kompetentajām organizācijām vai iestādēm, ja tiem ir pamatots iemesls uzskatīt, ka ir izdarīts tāds smags vardarbības akts, uz kuru attiecas šī Konvencija, vai ka ir gaidāmi atkārtoti smagi vardarbības akti.

V nodaļa. Materiālās tiesības

29. pants. Civillietas un tiesiskās aizsardzības līdzekļi

1. Konvencijas dalībvalstis pieņem normatīvos aktus vai veic citus pasākumus, kas vajadzīgi, lai vardarbības upurus nodrošinātu ar atbilstošiem civiltiesiskās aizsardzības līdzekļiem pret vardarbības izdarītāju.

2. Konvencijas dalībvalstis pieņem normatīvos aktus vai veic citus pasākumus, kas vajadzīgi, lai saskaņā ar vispārējiem starptautisko tiesību principiem vardarbības upurus nodrošinātu ar atbilstošiem civiltiesiskās aizsardzības līdzekļiem pret valsts iestādēm, kuras nav pildījušas savu pienākumu veikt vajadzīgos preventīvos vai aizsardzības pasākumus saskaņā ar savām pilnvarām.

30. pants. Kompensācija

1. Konvencijas dalībvalstis pieņem normatīvos aktus vai veic citus pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu to, ka vardarbības upuriem ir tiesības prasīt kompensāciju no vardarbības izdarītājiem par jebkuru no šajā Konvencijā paredzētajiem nodarījumiem.

2. Valsts piešķir atbilstošu kompensāciju visiem, kuriem nodarīti smagi miesas bojājumi vai radīti veselības traucējumi, tādā apmērā, ko nesedz kaitējuma atlīdzība, kura saņemta no citiem avotiem, piemēram, no vardarbības izdarītāja, apdrošinātāja vai valsts finansētiem medicīniskās un sociālās palīdzības dienestiem. Minētais neliedz Konvencijas dalībvalstīm regresa kārtībā prasīt samaksāto kompensāciju no vardarbības izdarītāja ar nosacījumu, ka tiek pienācīgi ievērota vardarbības upura drošība.

3. Pasākumi, kas veikti atbilstoši 2. daļai, nodrošina to, ka kompensācija tiek piešķirta saprātīgā termiņā.

31. pants. Aizgādība, saskarsmes tiesības un drošība

1. Konvencijas dalībvalstis pieņem normatīvos aktus vai veic citus pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu to, ka, lemjot par bērnu aizgādību un saskarsmes tiesībām, tiktu ņemti vērā vardarbības gadījumi, uz kuriem attiecas šī Konvencija.

2. Konvencijas dalībvalstis pieņem normatīvos aktus vai veic citus pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu to, ka, izmantojot saskarsmes tiesības un aizgādības tiesības, netiek apdraudētas vardarbības upura vai bērnu tiesības un drošība.

32. pants. Piespiedu laulību civiltiesiskās sekas

Konvencijas dalībvalstis pieņem normatīvos aktus vai veic citus pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu iespēju apstrīdēt, anulēt vai šķirt piespiedu laulības, neuzliekot vardarbības upurim pārmērīgu finansiālu vai administratīvu slogu.

33. pants. Psiholoģiskā vardarbība

Konvencijas dalībvalstis pieņem normatīvos aktus vai veic citus pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu to, ka par krimināli sodāmu tiek atzīta tīša rīcība, ar kuru, izmantojot piespiešanu vai draudus, nopietni kaitē personas psiholoģiskajai integritātei.

34. pants. Vajāšana

Konvencijas dalībvalstis pieņem normatīvos aktus vai veic citus pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu to, ka par krimināli sodāmu tiek atzīta tāda tīša rīcība, kad pret citu personu vairākkārt tiek vērsti draudi, kas liek šai personai baidīties par savu drošību.

35. pants. Fiziskā vardarbība

Konvencijas dalībvalstis pieņem normatīvos aktus vai veic citus pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu to, ka par krimināli sodāmiem tiek atzīti tīši fiziskās vardarbības akti, kuri vērsti pret citu personu.

36. pants Seksuālā vardarbība, tostarp izvarošana

1. Konvencijas dalībvalstis pieņem normatīvos aktus vai veic citus pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu to, ka par krimināli sodāmām tiek atzītas šādas tīši veiktas darbības:

- a) vagināla, anāla vai orāla seksuāla penetrācija citas personas ķermenī, kas notiek bez šīs personas piekrišanas, izmantojot jebkuru ķermeņa daļu vai priekšmetu;
- b) cita veida seksuālas darbības ar personu, kas notiek bez šīs personas piekrišanas;
- c) citas personas piespiešana veikt seksuālas darbības ar trešo personu bez personas piekrišanas.

2. Piekrišanai jābūt brīvprātīgai, paužot personas brīvu gribu, ko novērtē atbilstoši konkrētajiem apstākļiem.

3. Konvencijas dalībvalstis pieņem normatīvos aktus vai veic citus pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu to, ka 1. daļas noteikumi attiecas arī uz aktiem, kuri izdarīti ar bijušo vai esošo laulāto vai partneri, kā to nosaka valsts tiesību akti.

37. pants. Piespiedu laulības

1. Konvencijas dalībvalstis pieņem normatīvos aktus vai veic citus pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu to, ka par krimināli sodāmu tiek atzīta pieaugušā vai bērna tīša piespiešana noslēgt laulību.

2. Konvencijas dalībvalstis pieņem normatīvos aktus vai veic citus pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu to, ka par krimināli sodāmu tiek atzīta pieaugušā vai bērna tīša aizvilināšana no tās Konvencijas dalībvalsts vai valsts teritorijas, kurā tas dzīvo, uz citas Konvencijas dalībvalsts vai valsts teritoriju, lai piespiestu šo pieaugušo vai bērnu noslēgt laulību.

38. pants. Sieviešu dzimumorgānu kropļošana

Konvencijas dalībvalstis pieņem normatīvos aktus vai veic citus pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu to, ka par krimināli sodāmām tiek atzītas šādas tīši veiktas darbības:

- a) sieviešu *labia majora*, *labia minora* vai *clitoris* pilnīga vai daļēja izgriešana, infibulācija vai citāda kropļošana;
- b) sievietes piespiešana vai atvešana, lai veiktu jebkuru no a) punktā minētajām darbībām;
- c) meitenes pamudināšana, piespiešana vai atvešana, lai veiktu jebkuru no a) punktā minētajām darbībām.

39. pants. Piespiedu aborts un piespiedu sterilizācija

Konvencijas dalībvalstis pieņem normatīvos aktus vai veic citus pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu to, ka par krimināli sodāmām tiek atzītas šādas tīši veiktas darbības:

- a) aborta izdarīšana sievietei, ja pirms tam nav saņemta viņas apzināta piekrišana;
- b) tādas ķirurģiskas iejaukšanās izdarīšana, kuras mērķis vai sekas ir sievietes dabisko reproduktīvo spēju pārtraukšana, ja pirms tam nav saņemta viņas apzināta piekrišana vai viņa neizprot šo procedūru.

40. pants. Seksuāla rakstura aizskārums

Konvencijas dalībvalstis pieņem normatīvos aktus vai veic citus pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu to, ka krimināli vai citādi juridiski tiktu sodīta jebkāda nevēlama verbāla, neverbāla vai fiziska seksuālā uzvedība, kuras mērķis vai sekas ir cilvēka cieņas aizskaršana, īpaši tad, ja tiek radīta iebiedējoša, naidīga, pazemojoša, apkaunojoša vai uzbrūkoša vide.

41. pants. Palīdzība vai atbalstīšana un mēģinājums

1. Konvencijas dalībvalstis pieņem normatīvos aktus vai veic citus pasākumus, kas vajadzīgi, lai atzītu par noziedzīgu nodarījumu tīšu palīdzību vai atbalstīšanu tādu nodarījumu izdarīšanā, kuri noteikti šīs Konvencijas 33., 34., 35., 36., 37. pantā, 38. panta a) punktā un 39. pantā.

2. Konvencijas dalībvalstis pieņem normatīvos aktus vai veic citus pasākumus, kas vajadzīgi, lai atzītu par noziedzīgiem nodarījumiem tīšus mēģinājumus izdarīt nodarījumus, kuri noteikti šīs Konvencijas 35., 36., 37. pantā, 38. panta a) punktā un 39. pantā.

42. pants. Nepieņemams noziegumu attaisnojums, tostarp tādu noziegumu attaisnojums, kas izdarīti, aizstāvot tā saukto „godu”

1. Konvencijas dalībvalstis pieņem normatīvos aktus vai veic citus pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu to, ka kriminālprocesos, kuri ierosināti pēc jebkura tāda vardarbības akta izdarīšanas, uz ko attiecas šī Konvencija, par attaisnojumu šādu aktu izdarīšanai netiek uzskatīta kultūra, paražas, reliģija, tradīcijas vai tā sauktais „gods”. Minētais jo īpaši attiecas uz apgalvojumiem, ka vardarbības upuris ir pārkāpis kultūras, reliģijas, sociālās vai tradicionālās normas vai paražas attiecībā uz pienācīgu uzvedību.

2. Konvencijas dalībvalstis pieņem normatīvos aktus vai veic citus pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu to, ka tad, ja kāda persona uzkūda bērnu izdarīt kādu no 1. daļā minētajiem aktiem, tas nemazina šīs personas kriminālatbildību par izdarītajiem aktiem.

43. pants. Noziedzīgu nodarījumu attiecināšana

Nodarījumi, kas noteikti šajā Konvencijā, ir noziedzīgi nodarījumi neatkarīgi no tā, kādas ir vardarbības upura un vardarbības izdarītāja attiecības.

44. pants. Jurisdikcija

1. Ikvienu Konvencijas dalībvalsts pieņem normatīvos aktus vai veic citus pasākumus, kas vajadzīgi, lai noteiktu savu jurisdikciju attiecībā uz visiem šajā Konvencijā noteiktajiem nodarījumiem, ja šie nodarījumi izdarīti:

- a) tās teritorijā vai
- b) uz kuģa, kura karoga valsts tā ir, vai
- c) uz gaisa kuģa, kas reģistrēts saskaņā ar tās tiesību aktiem, vai
- d) tad, ja to izdarījis tās pilsonis, vai
- e) tad, ja to izdarījusi persona, kuras pastāvīgā dzīvesvieta ir tās teritorijā.

2. Konvencijas dalībvalstis cenšas pieņemt normatīvos aktus vai veikt citus pasākumus, kas vajadzīgi, lai noteiktu savu jurisdikciju attiecībā uz jebkuru šajā Konvencijā noteikto nodarījumu, ja šis nodarījums izdarīts pret kādu šīs Konvencijas dalībvalsts pilsoni vai personu, kuras pastāvīgā dzīvesvieta ir Konvencijas dalībvalsts teritorijā.

3. Lai veiktu kriminālvajāšanu par nodarījumiem, kas noteikti šīs Konvencijas 36., 37., 38. un 39. pantā, Konvencijas dalībvalstis pieņem normatīvos aktus vai veic citus pasākumus, kuri vajadzīgi, lai nodrošinātu to, ka Konvencijas dalībvalstu jurisdikcija nav atkarīga no tā, vai šie nodarījumi atzīti par krimināli sodāmiem teritorijā, kurā tie izdarīti.

4. Lai veiktu kriminālvajāšanu par nodarījumiem, kas noteikti šīs Konvencijas 36., 37., 38. un 39. pantā, Konvencijas dalībvalstis pieņem normatīvos aktus vai veic citus pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu to, ka Konvencijas dalībvalstu jurisdikcija attiecībā uz 1. daļas d) un e) punktu nav atkarīga no nosacījuma, ka kriminālvajāšanu var veikt tikai tad, ja saņemts vardarbības upura ziņojums vai nodarījuma izdarīšanas vietas valsts sniegusi informāciju.

5. Konvencijas dalībvalstis pieņem normatīvos aktus vai veic citus pasākumus, kas vajadzīgi, lai noteiktu savu jurisdikciju attiecībā uz šajā Konvencijā minētajiem nodarījumiem tādos gadījumos, kad iespējama vardarbības izdarītājs atrodas šo Konvencijas dalībvalstu teritorijā un kad viņu nevar izdot citai Konvencijas dalībvalstij vienīgi viņa pilsonības dēļ.

6. Ja iespējamais nodarījums, kas noteikts šajā Konvencijā, ir vairāku Konvencijas dalībvalstu jurisdikcijā, tad iesaistītās Konvencijas dalībvalstis attiecīgos gadījumos savstarpēji apspriežas, lai noteiktu vispiemērotāko jurisdikciju kriminālvajāšanas veikšanai.

7. Neskarot starptautisko tiesību vispārējos noteikumus, šī Konvencija pieļauj ikvienu kriminālo jurisdikciju, ko īsteno Konvencijas dalībvalsts saskaņā ar valsts tiesību aktiem.

45. pants. Sods un pasākumi

1. Konvencijas dalībvalstis pieņem normatīvos aktus vai veic citus pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu to, ka par šajā Konvencijā noteiktajiem nodarījumiem, ņemot vērā to smagumu, tiek piemērots efektīvs, samērīgs un preventīvs sods. Šāds sods attiecīgos gadījumos var būt brīvības atņemšana, kas var būt pamats izdošanai.

2. Konvencijas dalībvalstis attiecībā uz vardarbības izdarītāju var veikt arī citus pasākumus, piemēram:

- uzraudzīt vai kontrolēt notiesātās personas;
- pārtraukt vai atņemt vecākam aizgādības tiesības, ja citādi nav iespējams garantēt bērna labākās intereses, tostarp, iespējams, vardarbības upura drošību.

46. pants. Atbildību pastiprinoši apstākļi

Konvencijas dalībvalstis pieņem normatīvos aktus vai veic citus pasākumus, kas vajadzīgi, lai turpmāk minētie apstākļi, ja vien tie neveido izdarītā nodarījuma sastāvu, saskaņā ar valsts tiesību aktu attiecīgajiem noteikumiem var tikt atzīti par atbildību pastiprinošiem apstākļiem, nosakot sodu par šajā Konvencijā minētajiem nodarījumiem:

- a) nodarījums izdarīts pret bijušo vai esošo laulāto vai partneri, kā to nosaka valsts tiesību akti, to izdarījis ģimenes loceklis, persona, kas dzīvo kopā ar vardarbības upuri, vai persona, kura ļaunprātīgi izmantojusi savu varu;
- b) nodarījums vai līdzīgi nodarījumi izdarīti atkārtoti;
- c) nodarījums izdarīts pret personu, kura ir neaizsargāta īpašu apstākļu dēļ;
- d) nodarījums izdarīts pret bērnu vai tā klātbūtnē;
- e) nodarījumu kopīgi izdarījušas divas vai vairākas personas;
- f) nodarījums, pirms kura vai kura laikā notikusi vardarbība;
- g) nodarījums izdarīts, izmantojot ieroci vai draudot to izmantot;
- h) nodarījuma dēļ vardarbības upuris cietis no smaga fiziska vai psiholoģiska kaitējuma;
- i) vardarbības izdarītājs agrāk bijis notiesāts par līdzīgiem nodarījumiem.

47. pants. Citas Konvencijas dalībvalsts piespriests sods

Konvencijas dalībvalstis pieņem normatīvos aktus vai veic citus pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu iespēju, nosakot sodu, ņemt vērā citas Konvencijas dalībvalsts piespriesto sodu par šajā Konvencijā noteiktajiem nodarījumiem.

48. pants. Obligātu alternatīvu strīdu izšķiršanas procesu vai notiesāšanas veidu aizliegums

1. Konvencijas dalībvalstis pieņem normatīvos aktus vai veic citus pasākumus, kas vajadzīgi, lai attiecībā uz jebkādu vardarbību, uz kuru attiecas šī Konvencija, aizliegtu obligātus alternatīvus strīdu izšķiršanas procesus, tostarp mediāciju un samierināšanu.

2. Konvencijas dalībvalstis pieņem normatīvos aktus vai veic citus pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu to, ka gadījumos, kad tiek piespriests naudas sods, pienācīgi tiek ņemta vērā vardarbības izdarītāja spēja uzņemties finansiālās saistības pret vardarbības upuri.

VI nodaļa. Izmeklēšana, kriminālvajāšana, procesuālās tiesības un aizsardzības pasākumi

49. pants. Vispārējie pienākumi

1. Konvencijas dalībvalstis pieņem normatīvos aktus vai veic citus pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu to, ka izmeklēšana un tiesvedība attiecībā uz jebkādu vardarbību, uz kuru attiecas šī Konvencija, notiktu bez nepamatotas vilcināšanās, tomēr visos kriminālprocesa posmos ievērojot vardarbības upura tiesības.

2. Konvencijas dalībvalstis pieņem normatīvos aktus vai veic citus pasākumus, kas vajadzīgi, lai saskaņā ar cilvēktiesību pamatprincipiem un ņemot vērā dzimumu līdztiesības principam atbilstošu izpratni par vardarbību, nodrošinātu šajā Konvencijā noteikto nodarījumu efektīvu izmeklēšanu un kriminālvajāšanu par tiem.

50. pants. Tūlītēja reakcija, novēršana un aizsardzība

1. Konvencijas dalībvalstis pieņem normatīvos aktus vai veic citus pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu to, ka atbildīgās tiesībaizsardzības institūcijas nekavējoties pienācīgi reaģē uz jebkādu vardarbību, uz kuru attiecas šī Konvencija, sniedzot vardarbības upuriem atbilstošu un tūlītēju aizsardzību.

2. Konvencijas dalībvalstis pieņem normatīvos aktus vai veic citus pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu to, ka atbildīgās tiesībaizsardzības institūcijas nekavējoties pienācīgi novērš jebkādu vardarbību, uz kuru attiecas šī Konvencija, un aizsargā pret šādu vardarbību, tostarp, izmantojot preventīvus operatīvos pasākumus un vācot pierādījumus.

51. pants. Riska novērtēšana un riska vadība

1. Konvencijas dalībvalstis pieņem normatīvos aktus vai veic citus pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu to, ka visas attiecīgās iestādes novērtē mirstības risku, situācijas nopietnību un atkārtotas vardarbības risku, lai vadītu šo risku un vajadzības gadījumā nodrošinātu saskaņotu drošību un atbalstu.

2. Konvencijas dalībvalstis pieņem normatīvos aktus vai veic citus pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu to, ka, veicot 1. daļā minēto novērtējumu, visos izmeklēšanas un aizsardzības pasākumu piemērošanas posmos pienācīgi tiek ņemts vērā fakts, ka vardarbības izdarītājiem,

kas izdarījuši kādu no tādas vardarbības aktiem, uz kuriem attiecas šī Konvencija, pieder vai ir pieejami šaujamočiem.

52. pants. Ārkārtas aizliegums tuvoties tūlīt pēc vardarbības akta

Konvencijas dalībvalstis pieņem normatīvos aktus vai veic citus pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu to, ka kompetentajām iestādēm tiek piešķirtas pilnvaras tieša apdraudējuma gadījumā likt vardarbības ģimenē izdarītājam uz pietiekami ilgu laiku atstāt vardarbības upura vai apdraudētās personas dzīvesvietu un aizliegt vardarbības izdarītājam ieiet vardarbības upura vai apdraudētās personas dzīvesvietā vai sazināties ar to. Pieņemot normatīvos aktus un veicot pasākumus saskaņā ar šo pantu, priekšroka tiek dota vardarbības upuru un apdraudēto personu drošībai.

53. pants. Ierobežojoši rīkojumi vai aizsardzības rīkojumi

1. Konvencijas dalībvalstis pieņem normatīvos aktus vai veic citus pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu to, ka visiem tādas vardarbības upuriem, uz kuru attiecas šī Konvencija, ir pieejami atbilstoši ierobežojoši rīkojumi vai aizsardzības rīkojumi.

2. Konvencijas dalībvalstis pieņem normatīvos aktus vai veic citus pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu to, ka 1. daļā minētie ierobežojošie rīkojumi vai aizsardzības rīkojumi:

- ir izmantojami tūlītējai aizsardzībai un neuzliek vardarbības upurim pārmērīgu finansiālu vai administratīvu slogu;
- tiek izdoti uz noteiktu periodu vai līdz to grozīšanai vai atcelšanai;
- vajadzības gadījumā tiek izdoti *ex parte* un stājas spēkā uzreiz;
- ir izmantojami neatkarīgi no citiem tiesas procesiem vai papildus tiem;
- tos atļauts iesniegt tiesas procesā, kas notiek pēc to izdošanas.

3. Konvencijas dalībvalstis pieņem normatīvos aktus vai veic citus pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu to, ka gadījumos, kad tiek pārkāpti atbilstoši 1. daļai izdotie ierobežojošie rīkojumi vai aizsardzības rīkojumi, tiek piemēroti efektīvi, samērīgi un preventīvi kriminālsodi vai citas tiesiskas sankcijas.

54. pants. Izmeklēšana un pierādījumi

Konvencijas dalībvalstis pieņem normatīvos aktus vai veic citus pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu to, ka visos civilprocesos un kriminālprocesos pierādījumi saistībā ar vardarbības upura seksuālo pagātni un uzvedību ir pieļaujami vienīgi tad, ja tie ir svarīgi un nepieciešami.

55. pants. *Ex parte* un *ex officio* tiesvedība

1. Konvencijas dalībvalstis nodrošina to, ka to nodarījumu izmeklēšana, kas konstatēti saskaņā ar šīs Konvencijas 35., 36., 37., 38. un 39. pantu, un kriminālvajāšana par tiem nav atkarīga vienīgi no vardarbības upura iesniegtā pieteikuma vai sūdzības gadījumos, kad nodarījums pilnīgi vai daļēji izdarīts Konvencijas dalībvalsts teritorijā, un ka tiesvedību var turpināt pat tad, ja vardarbības upuris atsaucis savu liecību vai sūdzību.

2. Konvencijas dalībvalstis pieņem normatīvos aktus vai veic citus pasākumus, kas vajadzīgi, lai saskaņā ar savos valsts tiesību aktos paredzētajiem noteikumiem valsts un nevalstiskajām organizācijām un konsultantiem vardarbības ģimenē jautājumos nodrošinātu iespēju pēc

vardarbības upuru lūguma tiem palīdzēt un/vai tos atbalstīt izmeklēšanas un tiesvedības laikā attiecībā uz nodarījumiem, kuri noteikti šajā Konvencijā.

56. pants. Aizsardzības pasākumi

1. Konvencijas dalībvalstis pieņem normatīvos aktus vai veic citus pasākumus, kas vajadzīgi, lai visos izmeklēšanas un tiesvedības posmos aizsargātu vardarbības upuru tiesības un intereses, tostarp īpašās vajadzības, kādas tiem ir liecinieku statusā:

a) nodrošinot to, lai viņi, kā arī viņu ģimenes locekļi un liecinieki, būtu pasargāti no iebiedēšanas, atriebības un atkārtotas viktimizācijas;

b) nodrošinot to, ka vardarbības upuri ir informēti, – vismaz tajos gadījumos, kad vardarbības upuri un viņu ģimenes locekļi varētu tikt apdraudēti –, ja vardarbības izdarītājs izbēg vai tiek īslaicīgi vai pavisam atbrīvots;

c) saskaņā ar valsts tiesību aktu noteikumiem informējot tos par viņu tiesībām un viņu rīcībā esošajiem pakalpojumiem, un viņu sūdzību izskatīšanas rezultātiem, apsūdzības uzturēšanu, izmeklēšanas vai tiesvedības vispārējo virzību un viņu nozīmi tajā, kā arī viņu lietas iznākumu;

d) atbilstoši valsts tiesību aktu procesuālajām normām dodot vardarbības upuriem iespēju tikt uzklausi, sniegt pierādījumus un tieši vai ar starpnieku palīdzību darīt zināmus savus uzskatus, vajadzības un bažas un nodrošinot to, ka tie tiek ņemti vērā;

e) sniedzot vardarbības upuriem piemērotus atbalsta pakalpojumus, lai viņu tiesības un intereses tiktu pienācīgi aizstāvētas un ņemtas vērā;

f) nodrošinot tādu pasākumu veikšanu, kas aizsargā vardarbības upura konfidencialitāti un tēlu;

g) ja iespējams, nodrošinot iespēju izvairīties no vardarbības upura un vardarbības izdarītāja saskares tiesas un tiesībaizsardzības institūciju telpās;

h) nodrošinot vardarbības upurus ar neatkarīgiem un kompetentiem tulkiem gadījumos, kad vardarbības upuri ir puses tiesvedībā vai iesniedz pierādījumus;

i) saskaņā ar savu valsts tiesību aktu noteikumiem nodrošinot vardarbības upuriem iespēju sniegt liecību, neatrodies tiesas zālē, vai vismaz tādos apstākļos, kad tiesas zālē neatrodas par vardarbības izdarītāju uzskatītā persona, šim nolūkam, ja tas iespējams, izmantojot atbilstošas sakaru tehnoloģijas.

2. No vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē cietušam bērnam un bērnam, kas bijis liecinieks šādai vardarbībai, attiecīgos gadījumos tiek nodrošināti īpaši aizsardzības pasākumi, ņemot vērā bērna labākās intereses.

57. pants. Juridiskā palīdzība

Konvencijas dalībvalstis saskaņā ar savu valsts tiesību aktu noteikumiem nodrošina tiesības uz juridisko atbalstu un bezmaksas juridisko palīdzību vardarbības upuriem

58. pants. Noilgums

Konvencijas dalībvalstis pieņem normatīvos aktus un veic citus pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu to, ka noilguma iestāšanās periods tiesas procesa ierosināšanai par nodarījumiem, kuri noteikti šīs Konvencijas 36., 37., 38. un 39. pantā, ir pietiekami ilgs, lai varētu efektīvi uzsākt tiesvedību, kad cietušais ir sasniedzis pilngadību, un ka šis periods ir samērīgs ar konkrētā nodarījuma smagumu.

VII nodaļa. Migrācija un patvērums

59. pants. Uzturēšanās statuss

1. Konvencijas dalībvalstis pieņem normatīvos aktus vai veic citus pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu to, ka vardarbības upuriem, kuru uzturēšanās statuss ir atkarīgs no uzturēšanās statusa, kāds ir viņu laulātajam vai partnerim, kā to nosaka valsts tiesību akti, gadījumos, kad tiek šķirta viņu laulība vai izbeigtas partnerattiecības un kad viņu apstākļi ir īpaši smagi, pēc viņu lūguma tiek piešķirta patstāvīga uzturēšanās atļauja neatkarīgi no laulības vai partnerattiecību ilguma. Noteikumus, kas attiecas uz patstāvīgas uzturēšanās atļaujas piešķiršanu un derīguma termiņu, paredz valsts tiesību akti.

2. Konvencijas dalībvalstis pieņem normatīvos aktus vai veic citus pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu vardarbības upuriem iespēju panākt to izraidīšanas procesu pārtraukšanu, kuri uzsākti saistībā ar uzturēšanās statusu, kas atkarīgs no uzturēšanās statusa, kāds ir viņu laulātajam vai partnerim, kā to nosaka valsts tiesību akti, lai viņi varētu lūgt patstāvīgu uzturēšanās atļauju.

3. Konvencijas dalībvalstis izsniedz atjaunojamu uzturēšanās atļauju vardarbības upuriem vienā no diviem minētajiem gadījumiem vai abos minētajos gadījumos:

- a) ja kompetentā iestāde uzskata, ka viņiem jāpaliek viņu stāvokļa dēļ;
- b) ja kompetentā iestāde uzskata, ka viņiem jāpaliek, lai sadarbotos ar kompetentajām iestādēm izmeklēšanas vai kriminālprocesa laikā.

4. Konvencijas dalībvalstis pieņem normatīvos aktus vai veic citus pasākumus, kas vajadzīgi, lai piespiedu laulību upuriem, kuri aizvesti uz citu valsti, lai tur noslēgtu laulību, un kuri tāpēc zaudējuši savu uzturēšanās statusu savas pastāvīgās dzīvesvietas valstī, nodrošinātu iespēju atgūt šo statusu.

60. pants. Patvēruma pieteikumi ar dzimumu saistītas vardarbības dēļ

1. Konvencijas dalībvalstis pieņem normatīvos aktus vai veic citus pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu to, ka ar dzimumu saistīta vardarbība pret sievietēm var tikt atzīta par vajāšanu 1951. gada Konvencijas par bēgļa statusu 1. daļas A punkta 2) apakšpunkta izpratnē un par būtisku kaitējumu, kas ir pamats papildu aizsardzībai.

2. Konvencijas dalībvalstis nodrošina to, ka, interpretējot ikvienu Konvencijā minēto pamatu, tiek ievērots dzimumu līdztiesības princips un ka tad, ja tiek konstatēts, ka pastāv bažas par vajāšanu viena vai vairāku pamatu dēļ, pieteikuma iesniedzējam piešķir bēgļa statusu saskaņā ar attiecīgajiem spēkā esošajiem tiesību aktiem.

3. Konvencijas dalībvalstis pieņem normatīvos aktus vai veic citus pasākumus, kas vajadzīgi, lai izveidotu dzimumu līdztiesības principam atbilstošas reģistrācijas procedūras un atbalsta pakalpojumus patvēruma meklētājiem, kā arī dzimumu līdztiesības vadlīnijas un dzimumu līdztiesības principam atbilstošas patvēruma piešķiršanas procedūras, tostarp attiecībā uz bēgļa statusa konstatēšanu un pieteikumiem starptautiskas aizsardzības nodrošināšanai.

61. pants. Neizraidīšana

1. Konvencijas dalībvalstis pieņem normatīvos aktus vai veic citus pasākumus, kas vajadzīgi, lai ievērotu neizraidīšanas principu saskaņā ar spēkā esošajām saistībām, kuras noteiktas starptautisko tiesību aktos.

2. Konvencijas dalībvalstis pieņem normatīvos aktus vai veic citus pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu to, ka upuri, kuri cietuši no vardarbības pret sievietēm un kuriem vajadzīga aizsardzība, neatkarīgi no viņu statusa vai uzturēšanās nekādos apstākļos netiek izraidīti uz valsti, kur būtu apdraudēta viņu dzīvība vai kur viņi varētu tikt spīdzināti vai pret viņiem izturētos necilvēcīgi vai pazemojoši, vai viņi varētu tikt sodīti.

VIII nodaļa. Starptautiskā sadarbība

62. pants. Vispārējie principi

1. Konvencijas dalībvalstis saskaņā ar šīs Konvencijas noteikumiem un piemērojot attiecīgus starptautiskus un reģionālus civiltiesiskās un krimināltiesiskās sadarbības instrumentus, vienošanās, kas noslēgtas atbilstoši vienotiem vai savstarpējiem tiesību aktiem, un nacionālos tiesību aktus, cik vien iespējams plaši sadarbojas, lai:

- a) novērstu un apkarotu jebkādu vardarbību, uz kuru attiecas šī Konvencija, un uzsākt kriminālvajāšanu par šādu vardarbību;
- b) aizsargātu vardarbības upurus un sniegtu tiem palīdzību;
- c) veiktu izmeklēšanu un vestu tiesvedību par nodarījumiem, kas noteikti šajā Konvencijā;
- d) izpildītu attiecīgos Konvencijas dalībvalstu tiesu iestāžu pasludinātos spriedumus civillietās un krimināllietās, tostarp aizsardzības rīkojumus.

2. Konvencijas dalībvalstis pieņem normatīvos aktus vai veic citus pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu to, ka vardarbības upuri, kuri cietuši no nodarījumiem, kas noteikti šajā Konvencijā un izdarīti tās Konvencijas dalībvalsts teritorijā, kurā vardarbības upuris nedzīvo, var iesniegt sūdzību savas dzīvesvietas valsts kompetentajām iestādēm.

3. Ja Konvencijas dalībvalsts, kas sniedz savstarpēju tiesisko palīdzību citas šīs Konvencijas dalībvalsts krimināllietās un izpilda izraidīšanas rīkojumus vai tādus spriedumus civillietās vai krimināllietās, ko pieņēmusi cita šīs Konvencijas dalībvalsts, ar nosacījumu, ka starp šīm abām Konvencijas dalībvalstīm ir noslēgts līgums, saņem šādas juridiskās sadarbības lūgumu no Konvencijas dalībvalsts, ar kuru tā nav noslēgusi šādu līgumu, tā var uzskatīt šo Konvenciju par tiesisku pamatu savstarpējas tiesiskās palīdzības sniegšanai citas šīs Konvencijas dalībvalsts krimināllietās un tādu izraidīšanas rīkojumu vai spriedumu civillietās vai krimināllietās izpildīšanai, kurus pieņēmusi cita šīs Konvencijas dalībvalsts attiecībā uz nodarījumiem, kuri noteikti šajā Konvencijā.

4. Konvencijas dalībvalstis attiecīgos gadījumos cenšas vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē novēršanu un apkarošanu integrēt palīdzības programmās, kas paredzētas

trešo valstu attīstības veicināšanai, tostarp noslēdzot divpusējus un daudzpusējus nolīgumus ar trešām valstīm, lai veicinātu vardarbības upuru aizsardzību saskaņā ar 18. panta 5. daļu.

63. pants. Pasākumi, kas attiecas uz apdraudētajām personām

Ja kādai Konvencijas dalībvalstij saskaņā ar tās rīcībā esošo informāciju ir pamatots iemesls uzskatīt, ka pastāv tūlītējs risks personai kādas citas Konvencijas dalībvalsts teritorijā tikt pakļautai jebkādiem vardarbības aktiem, kuri minēti šīs Konvencijas 36., 37., 38. un 39. pantā, tad Konvencijas dalībvalsts, kurai ir šī informācija, tiek mudināta to uzreiz nodot minētajai citai Konvencijas dalībvalstij, lai tā varētu veikt atbilstošus aizsardzības pasākumus. Vajadzības gadījumā šī informācija ietver ziņas par spēkā esošajiem aizsardzības noteikumiem attiecībā uz apdraudēto personu.

64. pants. Informācija

1. Konvencijas dalībvalsts, kas saņem pieprasījumu, Konvencijas dalībvalstij, kas pieprasījumu iesniegusi, nekavējoties paziņo par to, kāds ir saskaņā ar šo nodaļu veiktās darbības iznākums. Konvencijas dalībvalsts, kas ir saņēmusi pieprasījumu, nekavējoties informē Konvencijas dalībvalsti, kas pieprasījumu iesniegusi, par visiem apstākļiem, kuru dēļ nav iespējams veikt prasīto darbību vai tās izpilde, iespējams, būtiski kavēsies.

2. Konvencijas dalībvalsts atbilstoši saviem valsts tiesību aktiem un bez iepriekšēja pieprasījuma var nosūtīt citai Konvencijas dalībvalstij informāciju, kas iegūta saistībā ar pašas veikto izmeklēšanu, ja tā uzskata, ka šādas informācijas atklāšana varētu palīdzēt Konvencijas dalībvalstij, kas minēto informāciju saņem, novērst noziedzīgus nodarījumus, kuri noteikti šajā Konvencijā, vai uzsākt vai veikt izmeklēšanu vai tiesvedību par šādiem noziedzīgiem nodarījumiem vai ka tās dēļ minētā Konvencijas dalībvalsts saskaņā ar šo nodaļu varētu iesniegt sadarbības lūgumu.

3. Konvencijas dalībvalsts, kas saņem jebkādu informāciju saskaņā ar 2. daļu, nodod šo informāciju savām kompetentajām iestādēm, lai tās attiecīgā gadījumā varētu uzsākt tiesvedību vai ņemt vērā šo informāciju attiecīgajos civilprocesos vai kriminālprocesos.

65. pants. Datu aizsardzība

Personas datus glabā un izmanto atbilstoši saistībām, kuras Konvencijas dalībvalstis uzņēmušās saskaņā ar Konvenciju par personu aizsardzību attiecībā uz personas datu automātisko apstrādi (ELS Nr. 108).

IX nodaļa. Uzraudzības mehānisms

66. pants. Ekspertu grupa cīņai ar vardarbību pret sievietēm un vardarbību ģimenē

1. Ekspertu grupa cīņai ar vardarbību pret sievietēm un vardarbību ģimenē (turpmāk tekstā – „GREVIO”) uzrauga, kā Konvencijas dalībvalstis īsteno šo Konvenciju.

2. GREVIO sastāvā ir vismaz 10 locekļi un ne vairāk kā 15 locekļi, un šo grupu veido, ņemot vērā dzimumu līdzsvaru un ģeogrāfisko līdzsvaru, kā arī daudznozaru kompetenci. Tās locekļus ievēl Konvencijas dalībvalstu izveidota komiteja no kandidātiem, kurus izvirzījušas Konvencijas dalībvalstis un kuri ir šo valstu pilsoņi, un kuru pilnvaru laiks ir četri gadi, un kurus var atkārtoti ievēlēt vienu reizi.

3. Pirmo reizi 10 locekļus ievēl viena gada laikā pēc šīs Konvencijas stāšanās spēkā. Piecus papildu locekļus ievēl pēc 25. ratifikācijas vai pievienošanās.

4. *GREVIO* locekļus ievēl, ievērojot šādus principus:

a) tos izvēlas saskaņā ar pārredzamu procedūru no personām, kam ir augsta morālā stāja, kam ir atzīta kompetence šādās jomās – cilvēktiesības, dzimumu līdztiesība, vardarbība pret sievietēm un vardarbība ģimenē, palīdzība vardarbības upuriem un to aizsardzība – vai kas pierādījušas savu profesionālo pieredzi jomās, uz kurām attiecas šī Konvencija;

b) no vienas un tās pašas valsts pilsoņiem izvēlas tikai vienu *GREVIO* locekli;

c) viņi pārstāv galvenās tiesību sistēmas;

d) viņi pārstāv attiecīgās atbildīgās personas un institūcijas, kas nodarbojas ar jautājumiem, kuri saistīti ar vardarbību pret sievietēm un vardarbību ģimenē;

e) viņi rīkojas atbilstoši savām individuālajām spējām un ir neatkarīgi un objektīvi, veicot savas funkcijas, un efektīvi pilda savus pienākumus.

5. *GREVIO* locekļu ievēlēšanas kārtību nosaka Eiropas Padomes Ministru komiteja, pēc konsultēšanās ar Konvencijas dalībvalstīm un to vienprātīgas piekrišanas saņemšanas, sešu mēnešu laikā pēc šīs Konvencijas spēkā stāšanās.

6. *GREVIO* pieņem savu reglamentu.

7. *GREVIO* locekļiem un to deleģāciju locekļiem, kuras dodas valsts vizītēs, kā noteikts 68. panta 9. un 14. daļā, ir šīs Konvencijas pielikumā noteiktās privilēģijas un imunitāte.

67. pants. Konvencijas dalībvalstu komiteja

1. Konvencijas dalībvalstu komitejā ir šīs Konvencijas dalībvalstu pārstāvji.

2. Konvencijas dalībvalstu komiteju sasauc Eiropas Padomes ģenerālsēkretārs. Tās pirmā sanāksme notiek gada laikā pēc šīs Konvencijas spēkā stāšanās, un tās mērķis ir ievēlēt *GREVIO* locekļus. Pēc tam sanāksmes notiek pēc vienas trešdaļas Konvencijas dalībvalstu, Konvencijas dalībvalstu komitejas priekšsēdētāja vai ģenerālsēkretāra lūguma.

3. Konvencijas dalībvalstu komiteja pieņem savu reglamentu.

68. pants. Procedūra

1. Pamatojoties uz *GREVIO* sagatavotu anketu, Konvencijas dalībvalstis iesniedz Eiropas Padomes ģenerālsēkretāram ziņojumu par normatīvajiem aktiem un citiem pasākumiem šīs Konvencijas noteikumu īstenošanai, lai to izskatītu *GREVIO*.

2. *GREVIO* izskata šo ziņojumu, kas iesniegts saskaņā ar 1. daļu, kopā ar attiecīgo Konvencijas dalībvalstu pārstāvjiem.

3. Turpmākās vērtēšanas procedūras iedala posmos, kuru ilgumu nosaka *GREVIO*. Katra posma sākumā *GREVIO* izvēlas īpašus noteikumus, attiecībā uz kuriem jāveic vērtēšanas procedūra, un izsūta anketu.

4. *GREVIO* nosaka atbilstošos līdzekļus šīs uzraudzības procedūras veikšanai. Tā var katram vērtēšanas posmam izstrādāt anketu, ko izmanto par pamatu, veicot vērtēšanas procedūru attiecībā uz Konvencijas dalībvalstu veikto Konvencijas īstenošanu. Šī anketa paredzēta visām Konvencijas dalībvalstīm. Konvencijas dalībvalstis sniedz atbildes uz šo anketu, kā arī uz citiem *GREVIO* informācijas pieprasījumiem.

5. *GREVIO* var saņemt informāciju par šīs Konvencijas īstenošanu no nevalstiskajām organizācijām un pilsoniskās sabiedrības, kā arī no valstu cilvēktiesību aizsardzības institūcijām.

6. *GREVIO* pienācīgi izvērtē pašreizējo informāciju, kas iegūstama no citiem reģionālo un starptautisko tiesību aktiem un organizācijām par jomām, uz kurām attiecas šī Konvencija.

7. Izstrādājot anketu katram vērtēšanas posmam, *GREVIO* pienācīgi izvērtē pašreizējos Konvencijas dalībvalstu savāktos datus un veikto izpēti, kā noteikts šīs Konvencijas 11. pantā.

8. *GREVIO* var saņemt informāciju par Konvencijas īstenošanu no Eiropas Padomes Cilvēktiesību komisāra, Parlamentārās asamblejas un Eiropas Padomes attiecīgajām specializētajām institūcijām, kā arī strukturām, kas izveidotas saskaņā ar citiem starptautisko tiesību aktiem. Šīm institūcijām iesniegtās sūdzības un to izskatīšanas rezultāti būs pieejami *GREVIO*.

9. *GREVIO* sadarbībā ar valstu iestādēm un ar neatkarīgu nacionālo ekspertu palīdzību var papildus organizēt vizītes uz attiecīgajām valstīm, ja iegūtā informācija ir nepietiekama, vai 14. daļā paredzētajos gadījumos. Šo vizīšu laikā *GREVIO* var asistēt konkrētu nozaru speciālisti.

10. *GREVIO* sagatavo ziņojuma projektu, kurā ir analizēts, kā tiek īstenoti vērtētie noteikumi, un ietverti tās ieteikumi un priekšlikumi par to, kā attiecīgā Konvencijas dalībvalsts varētu atrisināt konstatētās problēmas. Ziņojuma projektu nodod vērtētajai Konvencijas dalībvalstij, lai tā varētu sniegt komentārus. Pieņemot savu ziņojumu, *GREVIO* ņem vērā šos komentārus.

11. Pamatojoties uz visu saņemto informāciju un Konvencijas dalībvalstu komentāriem, *GREVIO* pieņem savu ziņojumu un secinājumus par pasākumiem, ko attiecīgā Konvencijas dalībvalsts veikusi, lai īstenotu šo Konvenciju. Šo ziņojumu un secinājumus nosūta attiecīgajai Konvencijas dalībvalstij un Konvencijas dalībvalstu komitejai. *GREVIO* ziņojumu un secinājumus pēc to pieņemšanas publisko līdz ar attiecīgo Konvencijas dalībvalstu iespējamajiem komentāriem.

12. Neskarot 1.–8. daļā minēto procedūru, Konvencijas dalībvalstu komiteja, pamatojoties uz *GREVIO* ziņojumu un secinājumiem, var pieņemt konkrētajai Konvencijas dalībvalstij domātus ieteikumus, kas a) attiecas uz pasākumiem, kuri jāveic, lai īstenotu *GREVIO* secinājumos norādīto, vajadzības gadījumā nosakot termiņu, kurā iesniedzama informācija par to īstenošanu, un b) kas paredzēti, lai veicinātu sadarbību ar šo Konvencijas dalībvalsti un tādējādi pienācīgi īstenotu šo Konvenciju.

13. Ja *GREVIO* saņem uzticamu informāciju, kas norāda, ka pastāv problēmas, kuras nekavējoties jārisina, lai novērstu vai ierobežotu nopietnu Konvencijas pārkāpumu apmēru vai skaitu, tad tā var lūgt steidzami sniegt īpašu ziņojumu par pasākumiem, kas veikti, lai novērstu nopietnu, masveida vai pastāvīgu vardarbību pret sievietēm.

14. Ņemot vērā informāciju, ko sniegusi attiecīgā Konvencijas dalībvalsts, un jebkādu citu tai pieejamu uzticamu informāciju, *GREVIO* var norīkot vienu vai vairākus no saviem locekļiem vadīt lietas apstākļu izpēti un steidzami ziņot par to *GREVIO*. Ja tam ir pamats un tas tiek darīts ar Konvencijas dalībvalsts piekrišanu, tad lietas apstākļu izpētes nolūkā var tikt apmeklēta attiecīgās Konvencijas dalībvalsts teritorija.

15. Pēc 14. daļā minētās lietas apstākļu izpētes rezultātu izskatīšanas *GREVIO* nodod šos rezultātus kopā ar visiem komentāriem un ieteikumiem attiecīgajai Konvencijas dalībvalstij un attiecīgos gadījumos arī Konvencijas dalībvalstu komitejai un Eiropas Padomes Ministru komitejai.

69. pants. Vispārēji ieteikumi

Attiecīgos gadījumos *GREVIO* var pieņemt vispārējus ieteikumus par šīs Konvencijas īstenošanu.

70. pants. Parlamentu iesaistīšana uzraudzībā

1. Valstu parlamenti tiek aicināti piedalīties Konvencijas īstenošanas pasākumu uzraudzībā.
2. Konvencijas dalībvalstis iesniedz *GREVIO* ziņojumus savu valstu parlamentiem.
3. Eiropas Padomes Parlamentārā asambleja tiek aicināta regulāri izvērtēt Konvencijas īstenošanu.

X nodaļa. Saistība ar citiem starptautisko tiesību aktiem

71. pants. Saistība ar citiem starptautisko tiesību aktiem

1. Šī Konvencija neskar saistības, kas izriet no citiem starptautisko tiesību aktiem, kuru dalībvalstis ir vai par tām kļūš šīs Konvencijas dalībvalstis un kuros ir noteikumi par šajā Konvencijā reglamentētajiem jautājumiem.
2. Šīs Konvencijas dalībvalstis cita ar citu var noslēgt divpusējus vai daudzpusējus nolīgumus attiecībā uz šajā Konvencijā aplūkotajiem jautājumiem, lai papildinātu vai pastiprinātu šīs Konvencijas noteikumus vai atvieglotu tajā ietvertu principu piemērošanu.

XI nodaļa. Konvencijas grozījumi

72. pants. Grozījumi

1. Par ikvienu kādas Konvencijas dalībvalsts ierosinājumu veikt grozījumu šajā Konvencijā jāziņo Eiropas Padomes ģenerālsēkretāram, kas savukārt par to paziņo Eiropas Padomes dalībvalstīm, ikvienam parakstītājam, ikvienai Konvencijas dalībvalstij, Eiropas Savienībai, ikvienai valstij, kura ir uzaicināta parakstīt šo Konvenciju saskaņā ar 75. panta noteikumiem, un ikvienai valstij, kas ir uzaicināta pievienoties šai Konvencijai saskaņā ar 76. panta noteikumiem.

2. Eiropas Padomes Ministru komiteja izvērtē ierosināto grozījumu un pēc apspriešanās ar tām šīs Konvencijas dalībvalstīm, kas nav Eiropas Padomes dalībvalstis, var pieņemt šo grozījumu ar balsu vairākumu, kā to paredz Eiropas Padomes statūtu 20. panta d) punkts.

3. Ikvienu grozījuma teksts, ko pieņēmusi Ministru komiteja saskaņā ar 2. daļu, tiek nosūtīts Konvencijas dalībvalstīm pieņemšanai.

4. Ikviens grozījums, kas pieņemts saskaņā ar 2. daļu, stājas spēkā nākamā mēneša pirmajā dienā, kad pagājis viens mēnesis no datuma, kurā visas Konvencijas dalībvalstis ir ģenerālsekretāram paziņojušas par to, ka tās minēto grozījumu pieņem.

XII nodaļa. Noslēguma noteikumi

73. pants. Konvencijas sekas

Šīs Konvencijas noteikumi neskar tos valsts tiesību aktus un saistošos starptautiskos instrumentus, kuri ir spēkā vai var stāties spēkā un kuros ir vai var tikt piešķirtas labvēlīgākas tiesības personām, lai novērstu un apkarotu vardarbību pret sievietēm un vardarbību ģimenē.

74. pants. Strīdu atrisināšana

1. Ja rodas kāds strīds par šīs Konvencijas noteikumu piemērošanu vai interpretēšanu, tad Konvencijas dalībvalstis vispirms cenšas to atrisināt ar sarunu, samierināšanas, arbitrāžas vai jebkādu citu tādu mierīgu atrisināšanas paņēmienu palīdzību, par kuriem tās savstarpēji vienojušās.

2. Eiropas Padomes Ministru komiteja var noteikt strīda atrisināšanas procedūras, kuras Konvencijas dalībvalstis, ja tās piekrīt, var izmantot strīdu atrisināšanai.

75. pants. Parakstīšana un stāšanās spēkā

1. Šo Konvenciju var parakstīt Eiropas Padomes dalībvalstis, valstis, kas nav Eiropas Padomes dalībvalstis, bet ir piedalījušās šīs Konvencijas izstrādāšanā, un Eiropas Savienība.

2. Šo Konvenciju var ratificēt, pieņemt vai apstiprināt. Ratifikācijas, pieņemšanas vai apstiprināšanas instrumentus deponē Eiropas Padomes ģenerālsekretāram.

3. Šī Konvencija stājas spēkā nākamā mēneša pirmajā dienā pēc tam, kad pagājuši trīs mēneši no datuma, kurā 10 parakstītāji, tostarp vismaz astoņas Eiropas Padomes dalībvalstis, ir izteikuši savu piekrišanu atzīt šo Konvenciju par saistošu saskaņā ar 2. daļas noteikumiem.

4. Attiecībā uz jebkuru citu 1. daļā minēto valsti vai Eiropas Savienību, kas savu piekrišanu atzīt šo Konvenciju par saistošu izsaka vēlāk, tā stājas spēkā nākamā mēneša pirmajā dienā pēc tam, kad pagājuši trīs mēneši no datuma, kurā deponēts tās ratifikācijas, pieņemšanas vai apstiprināšanas instruments.

76. pants. Pievienošanās Konvencijai

1. Pēc tam, kad šī Konvencija ir stājusies spēkā, Eiropas Padomes Ministru komiteja, pēc konsultēšanās ar Konvencijas dalībvalstīm un to vienprātīgas piekrišanas saņemšanas, var uzaicināt jebkuru valsti, kas nav Eiropas Padomes dalībvalsts un kas nav piedalījusies

Konvencijas izstrādāšanā, pievienoties šai Konvencijai ar lēmumu, kuru pieņem ar balsu vairākumu, kā tas paredzēts Eiropas Padomes statūtu 20. panta d) punktā, un ar vienprātīgu lēmumu, ko pieņem Konvencijas dalībvalstu pārstāvji Ministru komitejā.

2. Attiecībā uz jebkuru valsti, kas pievienojas, Konvencija stājas spēkā nākamā mēneša pirmajā dienā pēc tam, kad pagājuši trīs mēneši no datuma, kurā šī valsts savu pievienošanās instrumentu deponējusi Eiropas Padomes ģenerālsēkretāram.

77. pants. Teritoriālā piemērošana

1. Ikviena valsts vai Eiropas Savienība, parakstot šo Konvenciju vai deponējot tās ratifikācijas, pieņemšanas, apstiprināšanas vai pievienošanās tai instrumentu, var noteikt teritoriju vai teritorijas, kurās šī Konvencija ir piemērojama.

2. Vēlāk ikviena Konvencijas dalībvalsts, iesniedzot Eiropas Padomes ģenerālsēkretāram adresētu deklarāciju, var attiecināt Konvenciju uz jebkuru citu teritoriju, kura norādīta šajā deklarācijā un par kuras starptautiskajām attiecībām attiecīgā Konvencijas dalībvalsts ir atbildīga vai kuras vārdā ir pilnvarota uzņemties saistības. Attiecībā uz šādu teritoriju Konvencija stājas spēkā nākamā mēneša pirmajā dienā pēc tam, kad pagājuši trīs mēneši no datuma, kurā ģenerālsēkretārs ir saņēmis minēto deklarāciju.

3. Jebkuru deklarāciju, kas iesniegta saskaņā ar iepriekšējām divām daļām, attiecībā uz jebkuru teritoriju, kura minēta šajā deklarācijā, var atsaukt, iesniedzot Eiropas Padomes ģenerālsēkretāram adresētu paziņojumu. Deklarācijas atsaukums stājas spēkā nākamā mēneša pirmajā dienā pēc tam, kad ir pagājuši trīs mēneši no datuma, kurā ģenerālsēkretārs ir saņēmis minēto paziņojumu.

78. pants. Atrunas

1. Attiecībā uz šīs Konvencijas noteikumiem nevar izdarīt atrunas, izņemot 2. un 3. daļā paredzētajos gadījumos.

2. Ikviena valsts vai Eiropas Savienība, parakstot šo Konvenciju vai deponējot ratifikācijas, pieņemšanas, apstiprināšanas vai pievienošanās instrumentu, Eiropas Padomes ģenerālsēkretāram adresētā deklarācijā var paziņot, ka saglabā tiesības nepiemērot vai tikai īpašos gadījumos vai apstākļos piemērot noteikumus, kurus paredz:

- 30. panta 2. daļa;
- 44. panta 1. daļas e) apakšpunkts, 3. un 4. punkts;
- 55. panta 1. daļa saistībā ar 35. pantu attiecībā uz maznozīmīgiem pārkāpumiem;
- 58. pants saistībā ar 37., 38. un 39. pantu;
- 59. pants.

3. Ikviena valsts vai Eiropas Savienība, parakstot šo Konvenciju vai deponējot ratifikācijas, pieņemšanas, apstiprināšanas vai pievienošanās instrumentu, Eiropas Padomes ģenerālsēkretāram adresētā deklarācijā var paziņot, ka tā saglabā tiesības kriminālsodu vietā paredzēt citus sodus par 33. un 34. pantā minētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem.

4. Ikviena Konvencijas dalībvalsts var pilnīgi vai daļēji atsaukt atrunu ar Eiropas Padomes ģenerālsēkretāram adresētu deklarāciju. Šī deklarācija stājas spēkā dienā, kad ģenerālsēkretārs to ir saņēmis.

79. pants. Atrunu spēkā esamība un pārskatīšana

1. Atrunas, kas minētas 78. panta 2. un 3. daļā, ir spēkā piecus gadus kopš dienas, kad šī Konvencija stājusies spēkā attiecībā uz konkrēto Konvencijas dalībvalsti. Taču šīs atrunas var pagarināt uz tikpat ilgu termiņu.

2. Astonpadsmit mēnešus pirms atrunas termiņa beigām Eiropas Padomes ģenerālsēkretārs paziņo attiecīgajai Konvencijas dalībvalstij par atrunas termiņa beigšanos. Ne vēlāk kā trīs mēnešus pirms termiņa beigām Konvencijas dalībvalsts paziņo ģenerālsēkretāram par atrunas paturēšanu spēkā, grozīšanu vai atsaukšanu.

Ja attiecīgā Konvencijas dalībvalsts nav iesniegusi paziņojumu, ģenerālsēkretārs informē šo Konvencijas dalībvalsti par to, ka tās atruna tiek atzīta par automātiski pagarinātu uz sešus mēnešus ilgu termiņu.

Ja attiecīgā Konvencijas dalībvalsts nepaziņo par savu nodomu paturēt spēkā vai grozīt savu atrunu līdz šā termiņa beigām, šī atruna zaudē spēku.

3. Ja Konvencijas dalībvalsts izdarījusi atrunu saskaņā ar 78. panta 2. un 3. daļu, tad pirms tās atjaunošanas vai pēc pieprasījuma minētā dalībvalsts sniedz paskaidrojumu *GREVIO* par tās turpināšanās pamatojumu.

80. pants. Denonsēšana

1. Ikvienai Konvencijas dalībvalstij jebkurā laikā var denonsēt šo Konvenciju, iesniedzot Eiropas Padomes ģenerālsēkretāram adresētu paziņojumu.

2. Šāda denonsēšana stājas spēkā nākamā mēneša pirmajā dienā pēc tam, kad pagājuši trīs mēneši no datuma, kurā ģenerālsēkretārs saņēmis minēto paziņojumu.

81. pants. Paziņošana

Eiropas Padomes ģenerālsēkretārs paziņo Eiropas Padomes dalībvalstīm, valstīm, kas nav Eiropas Padomes dalībvalstis, bet ir piedalījušās šīs Konvencijas izstrādāšanā, ikvienai parakstītājai, ikvienai Konvencijas dalībvalstij, Eiropas Savienībai un ikvienai valstij, kura uzaicināta pievienoties šai Konvencijai, par:

- a) ikvienu parakstīšanu;
- b) ikviena ratifikācijas, pieņemšanas, apstiprināšanas vai pievienošanās instrumenta deponēšanu;
- c) ikvienu šīs Konvencijas spēkā stāšanās datumu saskaņā ar 75. un 76. pantu;
- d) ikvienu grozījumu, kas pieņemts saskaņā ar 72. pantu, un datumu, kurā šis grozījums stāsies spēkā;
- e) ikvienas atrunas izdarīšanu un atrunas atsaukšanu saskaņā ar 78. pantu;
- f) ikvienu denonsēšanu, kas veikta saskaņā ar 80. panta noteikumiem;
- g) jebkuru citu aktu, ziņojumu vai paziņojumu, kas attiecas uz šo Konvenciju.

To apliecinot, attiecīgi pilnvarotas personas ir parakstījušas šo Konvenciju.

Konvencija parakstīta Stambulā 2011. gada 11. maijā angļu un franču valodā, abi teksti ir vienlīdz autentiski, vienā eksemplārā, un tos deponē Eiropas Padomes arhīvā. Eiropas Padomes ģenerālsēkretārs nosūta Konvencijas apliecinātās kopijas visām Eiropas Padomes

dalībvalstīm, valstīm, kas nav Eiropas Padomes dalībvalstis, bet ir piedalījušās šīs Konvencijas izstrādāšanā, Eiropas Savienībai un visām valstīm, kuras uzaicinātas pievienoties šai Konvencijai.

Papildinājums. Privilēģijas un imunitāte (66. pants)

1. Šis papildinājums attiecas uz Konvencijas 66. pantā minētajiem *GREVIO* locekļiem, kā arī citiem nacionālo delegāciju locekļiem. Šajā papildinājumā termins „citi nacionālo delegāciju locekļi” attiecas arī uz Konvencijas 68. panta 9. daļā minētajiem neatkarīgajiem nacionālajiem ekspertiem un speciālistiem, Eiropas Padomes personālu un Eiropas Padomes nodarbinātajiem tulkiem, kuri pavada *GREVIO* ārvalstu vizītēs.

2. *GREVIO* locekļiem un citiem ārvalstu delegāciju locekļiem, pildot savas funkcijas saistībā ar ārvalstu vizīšu sagatavošanu un norisi, kā arī to papildu pasākumiem un ceļojot saistībā ar šo funkciju izpildi, ir šādas privilēģijas un imunitāte:

a) imunitāte pret aizturēšanu vai apcietināšanu un personiskās bagāžas konfiscēšanu un imunitāte pret jebkādiem tiesas procesiem, kuri saistīti ar visu, ko viņi teikuši, rakstījuši vai darījuši, pildot savus darba pienākumus;

b) atbrīvojums no jebkādiem pārvietošanās brīvības ierobežojumiem, izceļojot no savas dzīvesvietas valsts un atgriežoties tajā, ieceļojot un izceļojot no valsts, kurā tie veic savas funkcijas, kā arī no ārvalstnieku reģistrācijas valstī, uz kuru tie dodas vizītē vai kuru tie šķērso, veicot savas funkcijas.

3. Kad *GREVIO* locekļi un citi valstu delegāciju locekļi ceļo savu funkciju pildīšanas laikā, tiem attiecībā uz muitas un valūtas kontroli piešķir tādus pašus atvieglojumus kā ārvalstu valdību pārstāvjiem, kas īslaicīgi pilda dienesta pienākumus.

4. Dokumenti, kas saistīti ar *GREVIO* locekļu un citu valstu delegāciju locekļu veikto Konvencijas īstenošanas novērtēšanu, ir neaizskarami, ciktāl tie attiecas uz *GREVIO* darbību. *GREVIO* oficiālā sarakste vai *GREVIO* un citu ārvalstu delegāciju locekļu oficiālā saziņa netiek pārtverta vai cenzēta.

5. Lai *GREVIO* locekļiem un citiem ārvalstu delegāciju locekļiem nodrošinātu pilnīgu vārda brīvību un pilnīgu neatkarību, pildot savus pienākumus, viņi bauda imunitāti pret tiesas procesiem, kuri saistīti ar visu, ko viņi teikuši, rakstījuši vai darījuši, pildot savus pienākumus, pat ja minētās personas šos pienākumus vairs nepilda.

6. Privilēģijas un imunitāti šā Papildinājuma 1. daļā minētajām personām piešķir, lai tās objektīvi pildītu savas funkcijas *GREVIO* interesēs, nevis personiskā labuma gūšanai. Eiropas Padomes ģenerālsēkretārs var atcelt šā Papildinājuma 1. daļā minēto personu imunitāti, ja viņš vai viņa uzskata, ka konkrētā imunitāte varētu traucēt tiesas spriešanai, un ja to var atsaukt, nekaitējot *GREVIO* interesēm.